

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knafljova ulica šte. 5, pritličje. — Telefon šte. 304.

Poštnina plačana v gotovini. Uredništvo: Knafljova ulica šte. 5, I. nadstropje. — Telefon šte. 34.

Katastrofalni viharji in meteži v vsej Jugoslaviji Železniški in parobrodni promet skoro docela ustavljen

Po vseh južnih in vzhodnih pokrajinah države besne silni snežni viharji. — Beograd odrezan od zaledja. — Tudi promet na glavnih progah prekinjen. — Brezuspšne reševalne akcije. — Silni viharji na morju. — Grozeča lakota v Hercegovini in Črni gori.

— Zagreb, 9. februarja. V vseh južnih in vzhodnih pokrajinah države divjajo veliki snežni meteži. V Zagrebu prihajajo vlaki z velikimi zamudami, beograd, in splitski vlaki pa so sploh popolnoma izostali. V Liki je znova zapadel visok sneg, tako da je ves promet ukinjen. Tudi v Zagrebu in zagrebski okolici je začelo močno snežiti ter je zapadel nov sneg, ki sega do gležnjev.

— Zagreb, 9. februarja. Liška proga je popolnoma zasnežena. Na nekaterih mestih je nad 6. metrov visoko zatrpana s snegom, ki ga prinaša veter. V Delnicah je zapadel tri metre visok sneg, tako da je mesto popolnoma odrezano od ostalih krajev. Iz Zagreba so bili danes odposlani pomožni delavski oddelki s posebnimi vlakom in večimi lokomotivami, da o čistijo progo vsaj toliko, da morejo zasneženi vlaki nadaljevati pot. Z ozirom na neposredne snežne meteže in hud vihar ni upanja, da bi se lahko promet še tekom današnjega dneva obnovil, ker je očiščenja proga kar sproti zopet zasnežena. Železniška uprava se je obrnila za pomoč na vojaško komando ter bodo še tekom današnjega dne odposlani večji oddelki vojaštva na progo, da pomagajo pri očiščevanju dela.

— Zagreb, 9. februarja. Beogradski vlaki so danes izostali. Ker so telefonske zveze z Beogradom prekinjene, ni mogoče dobiti točnejših poročil. Kakor pripovedujejo potniki, ki so tekom večeršnjega dne in z zaključnim večernim vlakom prispeli iz Beograda in južnih pokrajin, vlada tam strahovito neurje. V Beogradu je že tekom večeršnjega dopoldneva snežilo, popoldne pa je začel razsajati strahovit vihar, ki je povzročil veliko škodo. Skoro vse brzojavne in telefonske zveze med Beogradom in okolico so prekinjene. Železniška proga je mestoma več metrov visoko zatrpana s snegom, tako da je vsak promet nemogoč. V Beogradu samem je bil večerj ustavljen promet cestne železnice, ker je bila radi strahovitega viharja nevarnost, da se vozovi preukonejo. Vihar je mestoma razkril strehe in prevrnil mnogo novonov postavljenih kioskov, ki so bili že o priliki zadnje

skošaneč močno poškodovani. Tudi v notranjosti Srbije vladajo strahoviti snežni meteži. Na niški progi je promet že od večerj zjutraj ustavljen. Na skoplanski progi že dva dni ne vozijo več vlaki.

— Sušak, 9. februarja. Včeraj ponoči in danes razsaja na Sušaku in vsem Hrvatskem Primorju strahovita burja, ki ruje drevesa, podira brzojavne drogove in razkriva hiše. Morje je tako razburkano, da je vsak parobrodni promet nemogoč. Ladje, ki so se večerj popoldne odpravile iz luke, so se po kratkih manevrih nemudoma zopet vrnile v pristanišče. Mnogo manjših ladij in ribiških čolnov je razburkano morje razbilo. Človeških žrtv doslej ni bilo. V zaledju razsaja strahovit vihar, ki je povzročil veliko škodo. Tudi železniški promet je ustavljen. Vlak, ki je večerj zvečer odpeljal proti Zagrebu, je dospel samo do Delnic.

— Split, 9. februarja. Od ponedeljka naprej vlada v vsej Dalmaciji hud vihar, ki je povzročil ogromno škodo. Tekom večeršnjega dne je začel padati gost sneg. Hudi snežni meteži so zametli vse ceste in železniške proge, tako da so posamezna mesta drugo od drugega popolnoma odrezana. Splitski brzovlak, ki je odšel v Zagreb, je običajni na odprti progi. Tudi pomorna lokomotiva, ki je bila odposlana na pomoč, je običajna na progi in ne more ne naprej ne nazaj. Vsi ostali vlaki so bili tekom noči ustavljeni na raznih postajah ter čakajo, da bo proga očiščena. Morje je zelo razburkano. Več metrov visoki valovi pljuskajo preko obrambnih nasipov. Parobrodni promet je popolnoma ustavljen. Ladje, ki vzdržujejo promet med celino in otoki in ki so večerj zjutraj poskušale nastopiti pot, so se lorale vrniti nazaj v svoje luke. Splitska luka je prenatrpna. Radi razburkanega morja se je več ladij ponesrečilo. Človeški žrtv doslej k sreči ni bilo, pač pa je materijalna škoda precej velika.

— Kotor, 9. februarja. Tekom večeršnjega dne je zapadel v Boki Kotorski nad 1 meter debel sneg, ki je onemogočil vsak promet. Kotor je od zaledja popolnoma odre-

zan, a tudi pomorski promet je radi strahovite burje ustavljen. Več italijanskih parnikov se je spotoma zateklo v kotorsko luko. V vsej Črnigori je zapadel visok sneg. Četnje je od ostalih pokrajin popolnoma odrezano. Nikšić in Peč sta tako zasnežena, da manjkajo že tri dni vsake vesti. Silovit vihar onemogoča vsako pomožno akcijo. Zadnja pošta je prispela pred 5 dnevi. Nadaljni poštni promet je bil ustavljen, ker se poštni avtomobili sploh niso več vrnili in so bržkone zasneženi v kakem manjšem selu.

— Sarajevo, 9. februarja. V Bosni in Hercegovini vlada letos nenavadno ostrazima. Nekateri kraji so že cele tedne zasneženi ter se pojavlja lakota in pomanjkanje živil. Zadnje dni je začelo nanovo snežiti in je tekom zadnjih treh dni zapadlo ponekod nad dva metra novega snega. Včeraj dopoldne so začeli razsajati strahoviti snežni meteži, tako da je tudi v mestu vsak promet nemogoč. Železniški promet je na vseh bosanskih progah že dva dni popolnoma ustavljen. Dva vlaka sta običajni na odprti progi ter so bili iz Sarajeva odposlani večji delavski oddelki, da jih spravijo vsaj do najbližnje postaje. Tehnično osebje poštne direkcije je že skoraj ves teden na progah ter neprestano pripravlja prekinjene telefonske in brzojavne zveze, vendar pa je delo radi neprestanih snežnih zametov skoraj brezuspešno. Z dežele prihajajo poročila o pojavljanju volkov, ki prihajajo s planin v doline ter napadajo ob belem dnevu vsi in osamljene naselbine. V bližini Mostarja je napadlo večje krdo volkov ovčjo stajo ter raztrgalo nad 150 ovac. V nekaterih krajih se pojavlja lakota, ker je vsak dovoz živil že nad mesec dni nemogoč.

— Novi Sad, 9. februarja. V Sremu in Vojvodini razsaja zadnje dni silovit vihar, ki povzroča na poslopih obilo škode. Včeraj je pričelo močno snežiti ter je tekom noči zapadel mestoma nad 1 meter debel sneg. Dočim je vladalo prejšnji teden toplo vreme, je sedaj ponovno pritisnil mraz. Železniški promet je proti Beogradu radi snežnih metežev prekinjen. Včerajšnji vlaki so prihajali z velikimi zamudami, danes zjutraj pa so skoraj vsi vlaki izostali.

Naraščajoča napetost med radikali

Pašičevci zahtevajo solidarnost vse vladne koalicije v korupcijski aferi. — Posredovanje Ace Stanojevića. — Vlada se boji jutrišnje seje Narodne skupščine.

— Beograd, 8. februarja. Vlnadnih krogov se polasča z ozirom na predstojajočo proračunsko razpravo, ki prične v četrtek v Narodni skupščini, vedno večja nervoznost. Pogajanja, ki so se vodila na eni strani med obema radikalnima skupinama, na drugi strani pa med vladnimi strankami in demokratsko zajednico, radičevci in Nemci, do danes niso rodila nikakega uspeha. Vsled vladajočih vremenskih neprilik ni verjetno, da bi se do četrteka vrnili v Beograd poslanci, ki se nahajajo v svojih volilnih okrožjih. Zato vlada zlasti v radikalnih krogih velika skrb, ali bo vlada imela jutri v skupščini potrebno večino, zlasti ker ne ve, koliko opozicijskih poslancev je ostalo v Beogradu.

V političnih krogih se je danes živahno razpravljalo o političnem položaju ter se je zlasti komentiral prihod znanega radikalnega prvaka Ace Stanojevića, ki ga kličejo radikalni voditelji na pomoč vselej, kadar se nahajajo v stiski. Ace Stanojević je posejil ministrskega predsednika Uzunovića ter

razne druge radikalne prvake, s katerimi je imel daljše konference. Radikalni krogi so zelo rezervirani ter ne dajejo nikakih obvestil Domneva pa se, da bo skušal Ace Stanojević izgladiti spore in nasprotja, ki so nastala med obema strujama radikalne stranke, zlasti glede poročila anketnega odbora o korupcijski aferi Radeta Pašića. Pašičevci slejkoprej vztrajajo na tem, da mora ne le radikalna stranka kot taka, marveč celotna vladna koalicija kompaktno glasovati za predlog anketnega odbora, ki ga je sestavil poročevalec radikalne stranke Trifunović. Radikalni centurmaši pa nasprotno zastopajo stališče, naj v tem vprašanju odloča večina ter naj se prepuste anketnemu odboru popolnoma proste roke. Narodni skupščini naj se predloži poročilo s predlogi, kakršne bo osvojila večina anketnega odbora. Pašičevci groze, da bodo v slučaju, ako ne bo zmogalo njihovo stališče, izvajali konsekvence ter odpovedali nadaljno podporo vladi g. Uzunovića in v klubu in v parlamentu.

Državljanska vojna na Portugalskem

Srditi boji med vladnimi četami in revolucijonarji se nadaljuje po vsej državi. — Mesto Porto razrušeno. — Nove velike žrtve.

— Lizbona, 9. februarja. Boji med revolucijonarji in vladnimi četami se nadaljuje. Vladne čete so večerj zažele obstrlejavati mesto s težko artiljerijo. Mornarica, ki je večerj prispela v Lizbonsko luko, je dobila povelje, naj obstrlejuje pred vsem vojašnice in municijske skladišča; mornarica pa se je v zadnjem trenutku uprla ter priključila revolucijonarjem. Revolucijonarji so odgovorili s primernimi protukrepi. Po ulicah korakajo velike skupine demonstrantov, ki vzklikajo proti diktatorju. Revolucijonarji so polovili vse vladne politike ter jih zaprlili. Vse zapori so prenapolnjeni.

Po Portu se nadaljujejo krvavi boji. Vladne čete so poskušale z nenadnim napadom ovojiti mostišče pri Duoru, vendar pa so bile s krvavimi izgubami odbite. Mesto je

skoro docela v razvalinah. Vodja revolucijonarcev general Suza je poslal poveljniku vladnih čet generalu Cremonu ultimatum, v katerem ga poziva, naj takoj zapre člane vlade ter se pridruži revolucijonarjem, ki bodo imenovali ustavno vlado. Revolucijonarno gibanje se širi po vsej državi. Republikanska garda, vsa pehota in policija so se priključile revolucijonarjem.

Tekom večeršnjega dne je bilo v bojih ubitih nadaljnjih sto oseb, dočim je bilo na tisoč ljudi ranjenih. Diplomatski zbor je po predstavitvi papeškega nuncija imel konferenco, na kateri je bil sprejet sklep, da enkrat inozemski zastopniki ne bodo povzeli nikakih korakov ter se sploh ne bodo vmešavali v notranje zadeve države.

Današnji dogodki v Beogradu

Amandmani k proračunu. — Anketni odbor.

Ker je radi snežnih viharjev telefonska zveza z Beogradom prekinjena, smo o današnjih dogodkih v prestolici dobili le naslednje brzojavno poročilo:

— Beograd, 9. februarja. Danes popoldne je posejil predsednik finančnega odbora J. Radonjić ministrskega predsednika Uzunovića, s katerim je dal časa konferiral glede amandmanov k proračunu. Po konferenci je podal novinarjem izjavo, v kateri naglašal, da gre za dve vrsti amandmanov. Prvi so juridičnega značaja, dočim se nanašajo drugi na finančni efekt. Z ozirom na to, da bi druga vrsta amandmanov onemogočila ravnotežje v državnem proračunu je on proti sprejetju takih amandmanov.

Ministrski predsednik Uzunović je tekom dopoldneva ponovno konferiral z raznimi radikalnimi prvaki glede izpolnitve vlade. Najprej je o tem vprašanju razpravljajal s predsednikom radikalnega kluba Ilijo Mihajlovićem, nato pa z ministroma Simonovičem in Krsto Miletićem. Odločitev zasedbe trgovskega in poštne ministristva še ni padla.

Seja anketnega odbora je sklicana za 4. uro popoldne. Tekom dopoldneva so se vršila ponovna posvetovanja in pogajanja med posameznimi skupinami. Izgleda pa, da bo z večino glasov sprejet predlog SDS, ki so ga osvojile tudi vse ostale opozicijske stranke. Važnejših političnih dogodkov danes ni bilo.

NAPREDOVANJE NA LJUBLJANSKI UNIVERZI

— Beograd, 9. februarja. Z ukazom prosvetnega ministra je pomaknjen profesor teološke fakultete v Ljubljani dr. A. Ušeničnik iz 3. v 2. kat. I. skupine.

TRGOVINSKA POGAJANJA

— Beograd, 9. februarja. Minister zunanjih poslov dr. Ninko Perić je sprejel večerj popoldne češkoslovaškega poslanika dr. Sebo in nemškega poslanika dr. Oldshausena. Oba poslanika sta se informirala glede priprav za pričetek preliminarne pogajanj v svrhu sklepanja trgovinskih pogodb s Češkoslovaško odnosno Nemčijo.

Sedem grenkih praškov

Radić o vstopu SLS v vlado.

— Zagreb, 9. februarja. V današnjem »Domu« piše Radić: »Pribečević je obdelal dr. Korošca, da se je slišalo daleč naokrog ter opazilo v celi državi. Dr. Korošec je namreč v svoji popovski prefriganosti dal napisati v Ljubljanskem »Slovencu«, da je on samo zato rešil radikale, ki so bili na tem, da za dolgo časa izgube vlado, ker bi jim sicer sigurno priskočil na pomoč Pribečević. Pribečević je nato javno odgovoril, da je ta Koroševa trditve brez podlage, ker samostalni demokrat nikdar ni prišlo na um, da bi požrl onih sedem grenkih praškov, ki jih je sedaj moral dr. Korošec. Prvi prašek je minister-general, 2. strahoviti obračun, ki presega 12 milijard itd. Dr. Korošec se niti ni poskušal braniti na te navedbe Pribečevića, marveč je samo skomiznil z rameni, misleč: »Jaz sem pa vendarle za svojih 20 poslancev dobil tri ministre.«

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

Efekt i: Vojna škoda 344-346, Investicijsko posojilo 83-84, Celjska posojilnica 195-197, Ljubljanska kreditna 150, Merkantila 98-100, Prva hrvaška 925, Kreditni zavod 170-180, Trboveljska 375. Večve 120, Stavbna družba 55-65, Sešir 104.

ZAGREBSKA BORZA

Efekt i: Investicijsko posojilo 83.5-84, Vojna škoda 338-339, Prastrediona 920-925, Trboveljska 390-92.5, Union, paromlin 310-315, Večve 125-135, Ljubljanska kreditna 150-151.

Devize: Amsterdam 22.74-22.80, Dunaj 801-804, Berlin 13.493-13.523, Italija 242.50-244.50, London 276-276.80, New York 56.85-56.95, Pariz 223.75-225.75, Praga 168.30-169.10, Curih 10.94-10.97.

Valute: Dunaj 800.50-803.5, New York 56.075-56.275.

INOZEMSKA BORZE.

— Curih: Beograd 9.1375, London 25.22, New York 519.31, Pariz 20.43, Milan 22.18, Praga 15.40, Dunaj 73.30.

— Trst: Beograd 41.10, Curih 450.

MAKULATURNI PAPIR

á Din 5.—

prodaja uprava »Slov. Naroda«

Klerikalci med Scilo in Karibdo

Ne morejo se odločiti, kako naj glasujejo v anketnem odboru. — Ako glasujejo z radikali, osmešijo svoj boj proti korupciji, drugače pa riskirajo iztisnjenje iz vlade. — Korošec nujno pozvan v Beograd.

Beograd, 8. februarja. Težišče političnega položaja je danes osredotočeno na anketni odbor. Predsednik anketnega odbora Ilija Mihajlović se je danes ponovno sestel z ministrskim predsednikom Uzunovičem ter na podlagi dogovora z njim sklical plenarno sejo anketnega odbora za jutri, v sredo popoldne. Klubi dopoldne so vsi parlamentarni klubi razpravljali o tem vprašanju ter precizirali stališče, ki naj ga zavzamejo njihovi zastopniki v anketnem odboru. Po dosedanjih brezuspešnih pogajanjih se splošno domneva, da bodo radikali ostali s svojim predlogom v manjšini, ker se tudi klerikalci boje, da bi v skupščini v tem vprašanju nastopili sporazumno z radikali in na ta način prišli v odkrito kontradikcijo s svojim stališčem, ki so ga doslej zavzemali v anketnem odboru. Opazilo pa se je, da so se tudi tekom današnjega dne vršila posvetovanja, odnosno pogajanja med klerikalci in radikali. Na obeh straneh je opaziti precejšnjo rezerviranost, iz česar se sklepa, da še ni prišlo do sporazuma.

Beograd, 8. februarja. Plenarna seja anketnega odbora je sklicana za jutri ob 4. popoldne. Za sejo vlada v vseh krogih največje zanimanje, ker je na dnevnem redu glasovanje o poročilu, ki naj ga poda odbor plenumu Narodne skupščine. V zvezi s tem je danes poročevalec radikalne večine Ranko Trifunović dalje časa konferiral s klerikalnim članom anketnega odbora posl. Hodžarjem, kateremu je sporočil podrobnosti svojega poročila. Kako stališče bodo klerikalci zavzeli v odboru, še ni znano. Klerikalni klub je baje prepustil popolnoma proste roke svojemu zastopniku v anketnem odboru dr. Hodžarju ter mu ni dal nikakih obveznih direktiv. V političnih krogih se do-

mešava, da se klerikalci doslej še niso definitivno odločili kako stališče bodo zavzeli v anketnem odboru in v Narodni skupščini o tem vprašanju.

Beograd, 9. februarja. Snoči se je med sejo ministrskega sveta razširila po mestu vest, da so izbruhnili v vladi novi spori ter da je neki klerikalni minister podal ostavko. Radikali so bili po seji zelo rezervirani, dočim se je s strani klerikalcev ta vest odločno demantirala. Vsekakor pa se v beograjski politični javnosti živahno razpravljalo o tem, da je bil dr. Korošec, ki se mudi v Ljubljani, večerj brzojavno in nujno pozvan v Beograd, v opozicijskih krogih se naglašal, da se nahajajo klerikalci v skrajno mučnem položaju. Ako glasujejo v anketnem odboru z opozicijo, groze radikali s prelomom, če pa se priključijo nazirajući radikalov ter glasujejo za radikalski predlog, znači to njihovo nadaljnjo kapitulacijo.

UNION 16. FEBRUARJA 1927

1. reprezentančni ples

slušatelj ljubljanske univerze pod najvišjim pokroviteljstvom Njeg. Vel. kralja Aleksandra I.

Velika dvorana izključno za plesalce! Ostalemo občinstvu so rezervirane vse tri stranske dvorane, vsi restavracijski prostori in srebrna dvorana!

Angleški prestolni govor

— London, 9. februarja. Včeraj je kralj s prestolnim govorom otvoril novo parlamentarno zasedanje. Med običajnimi ceremonijami je kralj prečital svoj prestolni govor, v katerem se dotika vseh važnejših vprašanj angleške svetovne politike. Govor omenja vstop Nemčije v Društvo narodov in ukinitve medzavezniške vojaške kontrole v Nemčiji ter se bavi z dogodki na Kitajskem. Govor naglašal, da povzroča protitujski in protiangelska propaganda na Kitajskem globoko vznemirjenje. Vlada je bila prisiljena, da radi dogodkov v Hankovu odpošlje na daljni vzhod v obrambo življenja in imetja angleških državljanov dovoljno število čet. Kralj želi, da bi se nastali spor poravnal mirnim potom. Angleški narod je pripravljen odstraniti vse, kar bi motilo prijateljske odnose s Kitajsko, ter obnoviti pogodbe na prijateljski in pravični podlagi. Nato se je bavil kralj z notranjepolitičnimi problemi, naglašal izboljšanje položaja v industriji ter omenil velik pomen zadnje imperijske konference.

O prestolnem govoru se je razvila živahna debata, ki jo je otvoril konservativni posl. Oliver Standley. Voditelj delavske stranke Macdonald je kritiziral vladni program, zlasti pa ostro obsojal pošiljanje angleških čet v Sanghaj. V zvezi s kitajskimi dogodki se je dotaknil angleško-ruskih odnosov, naglašajoč potrebo zblizanja z Rusijo. Ministrski predsednik Baldwin je najavil, da bo podal zunanji minister v četrtek glede kitajske politike obširnejše poročilo.

VARNA NAJ POSTANE ČEŠKO PRISTANIŠČE

— Sotija, 9. februarja. Češkoslovaški konzul v Varni je odpotoval skupno z zastopniki tamošnjih gospodarskih krogov v Prago, kjer se bodo vršila pogajanja v svrhu olajšanja Češkoslovaškega uvoza in izvoza v Bolgarijo in uvoza iz Bolgarije. V Varni naj bi se ustanovila svobodna cina za Češkoslovaško, tako da bi to bolgarsko pristanišče postalo baza češkoslovaške trgovine na Črnem morju in s Turčijo.

Ljubavna tragedija kozaškega fanta in slovenskega dekleta

Umor in samomor na Selu pri Ljubljani. — Mlad kozak je ustrelil dekleta, ki ni več marala zanj, in nato še sebe. — Oba sta mrtva.

Ljubljana, 9. februarja.

V mrtvašnici pri Sv. Krištofu ležita dva žrtvi ljubavne tragedije in vsa Ljubljana govori danes samo o večerajšnjem dogodku na Selu. Pred dve ma letoma smo imeli v Bistri nad Borovnico slično žalostno, ki je presunila vso javnost. Tu so bili razlogi smrti fanta in dekleta v bojazni pred razkritjem pokončanega sadu ljubezni, tokrat je romantična duševnost kazala škoda sinu v obupnem naporu zapeljati ljubosumnost in skrivnost srca s smrtjo dveh mladih življenj.

Jakov Kumdriakov, iz ponosnega rodu donskih kozakov, je v žrebčarni na Selu služil pridno in pošteno. Petsto dinarjev je prejemal mesečne plače in vendar ni obupal nad mizerijo vsakdanjega življenja, marveč je okrepil z udano ljubeznijo do zale stiskanje svojega ravnatelja gradil načrte za skromno, srečno obiteljsko življenje. Večernim uram in bežnim sestankom ostavejo zaupani izlivi globoke vzkorenjenosti ljubezni, ki jo je sanjavi kozaški sin izkazoval veseli in hudomušni Ivanki Babičevi. In v mrtvih sredi obeh zaljubljenecv ostane zkljčenena borba, ki je zadnje čase vzevala burno kozaško kri ter končala s katastrofo.

Lahko se je izprva domnevalo, da je kozak Jakob storil svoj čin v pro-

nagljenem obupu. Pismo, ki so ga našli pri Ivanki, naslovljeno na Jakova, žal potrjuje, da se je dekleta res odvrnilo od zaljubljenca ter mu odpovedalo ljubezen.

Potek tragičnega dogodka ni v celoti pojasnjen. Kdo bi vedel, kaj se je godilo v usodnem trenutku, ko je Jakob večeraj popoldne na stopnicah, vodil v stanovanje pok. g. ravnatelja Tepine, pričakal Ivanko na njenem povratku iz trgovine, kamor je šla po mast. Strel se je med stenami oglašil kakor pok električne žarnice in medtem, ko so Ivanko našli v krvi na tleh, zadeto tik nad ušesom, je Jakob že stal pri svojih tovarših, ki so se deli pri kosilu, izrekli svoj odločni ljubezenski testament: »Kozakov ne bo nihče vodil za nos!« — ter si poglaj drugo kroglo v desno senec.

Oba strela sta bila izredno točna in smrtonosna, oddana pač iz neposredne bližine. Ivanka je takoj padla mrtva, a Jakob je izdihnil na rešilnem vozu, ki ga je hotel prepeljati v bolnico. Vsaka zdravniška pomoč je bila izključena.

Na mrtvaškem odru pri Sv. Krištofu torej ležita zdajnjem smrtnem snu dva mlada človeka, ki bi si bila lahko ustvarila skromno družinsko srečo, pa je nesrečna usoda zadržala voz.

Zanimivosti iz naših krajev

Skrivnostna aretacija dveh elegantnih Beogradčank. — Lepa židinja in njen prijatelj pred sodiščem. — Umor iz ljubosumnosti.

Beograd si znova ubija glavo, kakšnega vraga sta mogli zagrešiti dve tako elegantni in v najboljših krogih znani dami, kakor sta to Magda in Valika Štrajberjevi, imenovani kratko: sestrji Wolf.

To se je splošno vedelo, da sta doma iz Novega Sada, kjer je bil oče svojačas premožen trgovec. Tudi je v spominu, da sta se sestrici tekmovalno razvili v lepotici in da sta na novosadskem korzu znali magnetično privlačevati madžarske oficirje, vojne dobikarje in bančne gospode. Vse to pa se ni nič gručnega, tem manj, ker sta se elegantni sestri dosledno držali v ozkem krogu tako fine družbe. In kdo bi se mogel zgražati, ako ju je po prevratu bogat bančnik pripeljal v Beograd, ki ima je tako ugajal, da sta se kar za stalno v njem naselili.

Njuni uspehi so naglo rasli, znanstva z odličnimi kavalirji so cvetela, sestri Wolf sta kmalu postali zvezdi elitnih nočnih lokalov, kjer se je za mizami sušilo o njihovih pojava in prvovrstnih zvezah. Ampak beogradska policija je navzlic dostojanstvenemu nastopanju obeh lepotic brez vsakega respekta vohala za vsemi njihovimi sledovi in se prednostno nujno odločilo k temu, da je obdvofovk aretirala. Senzacija! Tem bolj, ker je policija odklonila vsako informacijo in se samo po ovinkih doznava, da je Magda madžarska državljanka, a je navzlic temu imela naš potni list. Našla so se tudi razna kompromitirajoča pisma političnega značaja. Zadeva je torej zares skrivnostna, toda le zato, ker diši na špijsko afera.

V Splitu sedita na obtožni klopi Riki Papo in Risto Konstantinovič. Obtožnica opisuje umor, ki sta ga izvršila lani v poznih 13. avgusta nad gospodinjo Jelo Čehovo. Kakor je takrat razkritje zločina učinkovalo izredno senzacijsko, tako je tudi obravnava, ki je pričela v ponedeljek, največja, kar jih je zadnja leta imelo splitsko sodišče. Publika naskakuje dvorano, a izda se dnevno le po 60 vstopnic za moške in 40 za ženske.

H. J. Magog:

Borba za ljubezen

— Vaša zvesta... Na ta je lepa! se je porogljivo zagroževal James, ko je prečital nenavadno epistolo.

Kaka nova mistifikacija najbrž, si je dejal. Ali pa celo novo izdajstvo. — Dve mrtvi sta bili potekli, kar je izginil lažni detektiv. V tem času se je utegnil sestati z Johnsonom in Calinette ter zasnovati nadaljevanje komedije.

— Ne boš! je zarenčal James.

Vzlic vsemu ga je mučila radovednost. Zato je sklenil uveriti se, koliko drže Calinettine navedbe. Moral si je priznati, da ga deklica ni potegnila; našel je skalo, o kateri je pisala, in na njej vklesano solčno uro.

— Zrno resnice se ne izključuje jedra prevare, je modro zaključil. Pogledmo še, če je revolver na mestu.

Bil je; James ga je našel na označenem kraju. V njem je bil zares le en naboj, kakor je dejala Calinette.

Vrnil se je k solčni uri. Neizmerno presenečenje se je slikalo na njegovem obrazu.

— Deset minut imam še časa, je go-

voril sam seboj. Zakaj ne bi poskusil dospeti do vrat? Nihče ne ne sili, da vstopim.

To reki se je vrvaval v pozicijo strelca in stisnil revolver v pest. Potrpežljivo je štel minute in motril senco kazalca, ki se je polagoma bližala usodni desetici.

— Hm, je zamrmral, poskusiti velja.

Položaj se mu ne more poslabšati. Dvignil je revolver. Senca se je skoro nezaznavno pomikala po urnem kazalcu. Že je dosegla skrajne točke. desetke. Vročično je James strmel v premikajočo se senco, drgetaje je pomiril in sprožil.

Strahno eksplozija je pretresla ozračje. Istočasno, ko je senca zakrila središče desetke, je udarila krogla v skalo, ki se je zamajala in s truščem sesula na tla, na njenem mestu pa je zasialo okroglo žrelo nekega vodnika. James je kriknil od presenečenja.

— Bogme, res čudna vrata!

Calinette je govorila resnico: takih vrat se pač ni nadejal in marsikdo bi ob pogledu na brezno od groze omahnil nazaj. James se je sklonil čez rob: v globini nekaj metrov se je svetlikala vodna površina.

— Prokleta! je zagodil. Mar mi Calinette predlaga samomor? Burka

gom. Fant pa je pobegnil in ga zdaj nasleduje poleg orožništva tudi policijska tirailica.

Gripa

Ceprav so v zadnjem času vesti o divjanju »španske« malo polegile, epidemija še vedno zelo razsaja po vsej Evropi. V Švici, kjer je bilo to zimo njeno ognjišče, je sicer kriza že prestala in v novih obolenj je vedno manj, zato pa se sedaj širi proti severu in jugovzhodu Evrope. Zajela je že skandinavske države, okužila Poljsko in baltske pokrajine, grdo gospodari na Madžarskem in v Avstriji. Število njenih žrtev gre v milijone, k sreči pa ima bolezen povsod lažji značaj in niti na tisoč obolenih ni enega smrtnega izida.

Dunaj se je upiral zelo dolgo, a zdaj je že tudi v tamkajšnjih bolnicah vse polno bolnikov. Število vseh obolenih cenijo na 70—80.000, vendar pa je verjetno, da gre velik del te množice na račun običajne zimske influence in da je število omih, ki imajo pravo »špansko« mnogo manjše. Izven Dunaja gripa v Avstriji še ni zelo razširjena.

Na Češkem epidemija že pojeina in so nova obolenja zelo redka. V vseh praških bolnicah je le še okrog 300 na španski obolenih. Hruša je bolezen še na Moravskem in zlasti na Slovaškem, kjer je še vedno zaprtih cela vrsta šol. Tu je epidemija zahtevala tudi precej smrtnih žrtev.

Jugoslavija je doslej od vseh srednjevropskih držav odrezala še najboljše. Španska se je nevarno razširila samo v zapadnem delu Hrvatske, zlasti v Zagrebu in okolici, in v severni Dalmaciji. V Sloveniji je število prave španske minimalno in to skoro izključno v mariborski oblasti. »Španski« podobna obolenja v Ljubljani in ljubljanski oblasti so se večinoma izkazala za navadno influenco. Do konca januarja je bilo v vsej Jugoslaviji uradno prijavljenih 5823 obolenj na španski.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama.
Sreda, 9.: Gobeček. D.
Četrtek, 10.: Triglavska bajka. A.
Petek, 11.: Ugrabljeni Sabluha. E.
Sobota, 12.: ob 16. Macheit. Dijaška predstava po znanih cenz. izv.

Opera.
Sreda, 9.: zaprti.
Četrtek, 10.: Mrtve oči. B.
Petek, 11.: Nizava. C.
Sobota, 12.: Časi fan tute. A.

Mariborsko gledališče

Pri skromnih sredstvih, ki jih ima na razpolago upravniki našega Narodnega gledališča v Mariboru, se naša sezona razvija prav zadovoljivo. Zaznamovati imamo nekaj znamenitih nastopov. Pred vsem delstvo, da je sredi najhujšega volilnega boja v našem Tajlinem hramu slavil 50letnico svojega umetniškega delovanja oziroma trpljenja naš starina Danilo, ki smo ga imeli takom zadnjih tednov ponovno priliko videti, kako se vedno nastopa z mladeniško intenzivnostjo umetniškega ustvarjanja. Njegov »Večni mladenič« je ponovno privabil veliko število naše publike v gledališče.

V »Groflet Marici« je tekmo zadnjih let nov tudi že ponovno z lepim uspehom gostovala ga. Stefka Poličeva kot »Marica«. Isto tako je gostovala tudi sedaj že menda dvakrat trikrat v »Lepi Heleni« kot »Helenca«. — 31. januarja smo po dolgem času zopet enkrat videli in slišali steno, drago znanjo go. Mitrovičev, ki je temperamentno igrala in pela Nado v opereti »Orlov«. Posetil nas je tudi g. Janko, ki nam je Mariborčanom še v najlepšem spominu. Izrel je Penika v »Groflet Marici« na svoj izvorni način. Vsekakor bi pa ga videli radi v kakih pevski vlogi, ker smo prepričani, da se je v času svojega poldrugetnega bivanja v Ljubljani v pevskem oziru znatno izpopolnil.

Kot novost v dramskem repertoarju smo dobili v zadnjem času znano ljudsko igro »Revček Andrejček«. ki je kakor našaž ustvarjena za popoldanske predstave ob nedeljah in praznikih. Naštudirana je dosti dobro. Zlasti je na višini igra gđ. Kraljeve kot Francie in g. Železnika kot Anžeta. Dobro se tudi vloga g. Rasbergerja kot »Revčka Andrejčka«, g. Grona kot Jeklena, g. Pirnata kot Polca.

V četrtek 10. t. m. imamo na našem odru

zopet jubilej: g. Rasberger slavi 25letnico svojega umetniškega delovanja na odru in se uprizar ob tej priliki znana opereta »Cigan baron«, v kateri poje jubilar Kalmana Zsupana. Gospoda Rasbergerja smo tekmo njegovega tukajšnjega delovanja imeli priliko spoznati v tej smeri, da se z ljubeznijo in navdušenjem posveča gledališču in njegovemu napredku. Želimo mu, da bi mu bila njegova nadaljnja pot umetniškega delovanja prijetnejša nego doslej.

Naša opera nam zadnji čas ni nudila posebnih novosti. »Manon« se sicer že ponovno igra, zdi se nam pa, da obstajata ni navdušila. Mnogi si želijo čuti zopet »Mignon« z go. Mitrovičev kot gostom, ker jo imamo iz te opere še v najlepšem spominu. — V. S.

Sevčikov kvartet v Ljubljani. Praški kvartet Sevčikov, danes eno največjih komornih združenj v Evropi, se nahaja na turneji po Jugoslaviji. V torek, 13. t. m., pridejo sevčikovi tudi v Ljubljano in priredijo še isti večer veliki koncert v Unionu. Za koncert vlada v Ljubljani že zdaj veliko zanimanje.

Rasbergerjev jubilej. Kakor smo že poročali, praznuje dan in režiser mariborskega gledališča g. Pavel Rasberger v četrtek, 10. t. m., petindvajsetletnico svojega gledališkega delovanja. Mariborsko gledališče bo uprizarilo za to priliko Straussovo popularno opereto »Cigan baron« v jubilarovski režiji. Rasberger sam bo igral znano vlogo Kalmana Zsupana.

Beethovenov večer v Mariboru. Dne 14. t. m. bo nastopil Sevčikov kvartet iz Prage, ki je povsod zbudil največje priznanje in zanimanje. Zasluži vso našo pozornost ter obilen poset. Da bo dostop mogoč vsakomur, se je določila izredno nizka vstopnina.

— Cvetno slavlje v Yokohami —
maškerada »Ljubljanskega Sokola« 1. marca 1927 v vseh prostorih Narodnega doma —

Izpred sodišča

PREVROTA LJUBEZEN.
Po Posavju je hodil meseca novembra mladi zaljubljenec Mirko. Ni ga zeblo, čeprav je ležal nad zemljo mirno noč, saj je vodil pod pazduho svojo ljubico Majdo in ji veselo šepetal.

Majda je pa bila baš tisti večer precej slabe volje. Mati je zvedela, da ima hčerka fanta, in to ji ni bilo preveč všeč. Hčerka je morala poslušati dolgo pridigo, ki ji je še vedno odmevala v ušesih, a na sestanek je vendarle šla.

Bila je zelo zaničljiva. Hipoma se je iztrgala iz rok fanta in zavpila: »Končati morava našno znanje, mama je preveč huda!«

»Nikoli!« je zavpil Mirko, »nikoli ne!« Majda mu je jela pripovedovati, da je premislila, da bo izteklo še mnogo časa, predno bo sploh gođen za ženitev. Mirko ni hotel o tem ničesar slišati. Zagotavljal je dekletu svojo ljubezen in trdil, da mu brez nje ni živeti.

Majda, ki je bila v svojem srcu že zdavnaj sklenila ostati še nadalje Mirkova izvoljenka, se je le navidezno branila in rekla, da mora domov.

Mirko ni vedel, kaj naj stori. Pa se je spomnil, da ima v žepu pistolico. Vzel jo je in dejal: »Ali mi ostani zvesta ali se pa ustrajlim.«

Majda ni nič odgovorila. Da bi Mirko dokazal, da hoče res izvršiti svojo grožnjo, je najprej ustrelil na nasprotno stran. Od tam pa se je začel glasen krik in vik.

Po stezici je namreč hodila mlada vdovica Elvira in čakala svojega zarobenca. Ko je zagledala zaljubljenca, je obstala in poslušala njun pogovor.

Mirko pač ni videl in je ustrelil blizu nje. Elvira se je zablistala pred očmi. Prišla je, da se z njo in se zgrudila, prepričana, da bo akoro mrtva.

Ker pa smrti ni bilo, je Elvira vstala in odšla ter Mirka naznanila.

Fant je moral pred sodnika, kjer se je zagovarjal, da je imel samo s svojimi dekletom preprič, ga pa ni nameraval nič hudega ni nikogar spravljati v stih.

Sodnik mu je dejal, da ne sme delati s pistolo kot s kakšno lesenou kuhališčo. Plačal bo 200 Din globe. Pa svojemu dekletu ne bo mogel več dokazovati svoje ljubzni s pistolico, saj jo je vzela sodnica.

SPREVEDNIKA JE ZALIL.

»Pa kar za cel teden ste me zažili! O, kako sem ga polomil! Sprevednik Jerina mi je sam rekel, naj bom pameten, ker sem ga hotel goljufati z napačno karto; vozil sem se namreč iz Sava proti Litiji, pa sem imel staro karto iz Litije do Sava. Ker nisem sprevednika ubogal, bom zdaj kolea vozil. Pa že zalil sem ga s smrkavostjo in barabo. Malo hudo ste me pritisnili, a pritožil se pa ne bom, saj ne bi nič pomagalo!«

»Gold« in »Special«
so najfinije vrste holandskega karkosa.

»VAN KASTER«

2

jarki luči, ki se je vsipala z električnih žarnic, posejanih po lesketajočih se mokrih stenah vodniaka.

Zaprepalčen je zagledal James pred seboj obokano odprtino, ki je vodila v podzemlje.

— Kakor v pravljici! je vzklilnil. Ali pa v filmu! Bogme, ali bdim ali sanjam? Je — li mogoče, da bi bila bajka živa resnica? Ne razumem! Saj je, kot da bi me prezanjali duhovi!

Všepnil se je v lice, hoteč se preveriti, da je buden.

Big Johnson je norec vseh norcev, res! je vzklilnil vedno bolj presenečen. Škoda zani! takega filmskega režiserja svet še ni videl. Bože, kje je neki odkril to bajno scenaristo? Steherno podjetje bi ga zanj zavidalo. Z milijoni bi ne bilo mogoče doseči tolikega efekta!

Stresel se je kakor polit nes — bil je premočen do kože — ter se po kratkem premišljevanju odločil, da tvega avanturo. Tisti mah, ko je stopil naprej, so žarnice za njim ugasilile in zavlada je neprodorna tema. Le tipaje je mogel korakati dalje.

— Prokleta tema! je zagodrnjal. Kam neki vodi ta pot?

Pomisli! je, da ga je nemara Calinette hotela izvabiti v past, in ledena

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Sreda, 9. januarja 1927; katoličani: Anonolija; pravoslavni: 27. januarja: Pr. sv. Jov. Zl.
Jutri: Četrtek, 9. januarja 1927; katoličani: Školastika; pravoslavni: 28. januarja: Jevrem.

DANASŠNJE PRIREDITVE
Gledališča: Drama: »Gobeček. D. — Opera: Zaprti.
Kinematografi: Matica: »Gola ženica. — Dvor: »Gigolo. — Ideal: »Ljubko deklet. — Českoslovski večer ob 20. v areni Narodnega doma.

DEZURNE LEKARNE.
Danes: Piccoli, Dunajska cesta; Bakarčič, Karlovska cesta.
Jutri: Bahovec, Kongresni trg; Ustar, Sv. Petra cesta; Hodevar, Svo. Šiška.

ZA NASE NAROKNIKE.
Jutri popoldne od 4. do 6.30 dobe izkaznice naročniki z začetnimi črkama R in S.

Vlada in sneg

Po nastopu nove vlade so se kaveriški dialogi v Beogradu glasili takole: — Senzacija!
— Kaj praviš? Da je padla?
— Ne, ravno to, da še ni padla!...
Nato se je vlada vzdrla in je začelo polagoma snežiti. Pogovori so bili taki:

— Ze pada!
— Kaj? Vlada?
— Na, sneg!

Beogradčanom je pač po tolikih vladnih krizah prešlo v glavo, da v naši državi ne more padati ničesar drugega razen Uzunovića in njegovih kabinetov, kakor so tudi Američani pred letom imeli en sam dober dovtip o Evropi, češ: ako tu kaj pade, je to gotovo francoski frank ali pa angleški prestolonaslednik na ježi.

Nova poročila javljajo, da se je zadnje dni širom države nasulo na mestre snega. A kaj naj ima vlada skupnega s snegom?

Nič drugega, kakor to razliko, da sneg pade in napravi škodo, vlada pa ne pade in »Slovenec« prinaša poročila o njenih — uspehih.

Sport

— Predavanje o konjskem sportu. Kolo jahačev in vozačev v Ljubljani vabi vse svoje člane in članice, kakor tudi nečlane, ki se zanimajo za konjski sport, na predavanje »O razviku konjskega sporta«. — Predaval bo konj, podpolkovnik g. Milan Zajc, učitelj jahanja Kola jahačev in vozačev v Ljubljani, prihodnjo sredo, 16. t. m. ob 20.30 v dvorani Kmečiške družbe na Turjaškem trgu.

— Dempsey je težko obol. Kakor javljajo iz Newyorka, je bivši svetovni prvak v boksu Jack Dempsey težko obol. Z neznanjo ranico na prstu se je inficiral in nastopilo je zastrupljenje krvi. Dempseyja so šestkrat operirali na roki in je sedaj že izven nevarnosti.

— Sodnik zabil gol. Naloga nogometnega sodnika na zelenem polju je, da ohrani disciplino med borbicmi se mošvi in da objektivno vodi tekmo. Na potek in izid tekme sodnik ne sme vplivati, razen če »zna indirektno«. V Berlinu pa je to deli uoki sodnik »direktno« pripomogel k zmagi enega izmed obeh borbic se moštev. »Sudac« je namreč, medtem ko je bil streljan kot, stal tik ob голу. Zoga mu je priletela z matematično točnostjo na glavo in v krasnem loku zavila v gol. Sodnik je gol priznal.

zona mu je zagomazela po mozgu. Ali obrniti se ni več hotel in bi mu tudi nič ne koristilo. Vodnjak je bil globok dobrih deset metrov in njegov premer je bil tolik, da bi se James klub svojim velikim akrobatskim sposobnostim ne bil mogel rešiti iz njega. Opustil je torej misel na povratek ter se previdno tipaje počasi pomikal naprej.

Bum!... Bum!... Bum!

Strahoten pok je zamajal zidovje in James se je nehote stresel lsi mah so ga ognrili bliski, da mu je vzelo vid. Ko je izpregledal, je vladala zonet vseobča tema. A le malo časa; vnovič se je zablistalo in zagrmelo še huje. James Oldsilver se je hotel okoristiti s svetlobo, ki so mu jo od časa do časa nudili bliski. Zaman; razločil ni ničesar.

— Ha, ha! se je zagrohtal. Izborna jo je pogodil! Toda Big Johnson, si menda vendar ne domišlja, da bo mene, igralca, ugnal s takimi triki! Ha, ha! Poznamo te vrste nevihte, cenjeni moj sovražnik! Kaka je neki naslednja njegova duhovitost?

Razprl je oči. Pred njim in za njim so v svitu bliskov plesale fantastične bele plovice in grozeče iztezale pošastne roke proti njemu.

— Aha, sedaj so na vrsti fantomi! O, ti otročja nalivnosti!...

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 9. februarja 1927.

— **Jugoslovanski parlamentarci na Češkoslovaškem.** Kakor smo že poročali, odputuje večja skupina naših narodnih poslancev na Češkoslovaško, da vrne češkoslovaškim parlamentarcem njihov nedavni poset v Jugoslavijo. Naši parlamentarci se pripeljejo v nedeljo 13. t. m. z madžarskim brzdavcem v Komarno, od koder odputujejo takoj v Prago. 19. t. m. si ogledajo Kraljevi Gradec in odputujejo se istega dne nazaj v Beograd.

— **Povratak ministra za šume in rudnike.** Minister za šume in rudnike Krsta Miletič se je vrnil danes v Beograd.

— **Za šefa kabineta v ministrstvu javnih del je imenovan minister inž. Dušan Sernee.** g. dr. Štefana Skubica, dodanega pravnega referenta pri agrarni direkciji v Ljubljani.

— **Za prvo redno poročno zasedanje v letu 1927 so imenovani pri deželni sodišči v Ljubljani za predsednika predsednik dež. sodišča Fran Rekar, za namestnike podpredsednik dež. sodišča Peter Keršič, viši dež. sodni svetnik Peter Kršec, Anton Mladič, dr. Adolf Kaiser, Jakob Antolga in Mihael Vehoar, ter deželni sodni svetnik Josip Janša, pri okrožnem sodišču v Novem mestu za predsednika predsednik okrožnega sodišča dr. Jurij Polensek, za namestnike dež. sodni svetnik Anton Kuder, dr. Josip Fischinger in Jakob Luznar, pri okrožnem sodišču v Mariboru za predsednika predsednik okrožnega sodišča dr. Fran Zher, za namestnike viši dež. sodni svetnik Josip Stegar, dr. Fran Petter, Fran Posoga in Janko Guzelj, ter deželni sodni svetnik Oskar Dev, dr. Fran Pichler in dr. Fran Vidovič, pri okrožnem sodišču v Celju za predsednika dvorni svetnik in predsednik okrožnega sodišča dr. Josip Komik, za namestnike višji dež. sodni svetnik dr. Friderik Bračič in dr. Ivan Premščak, ter deželni sodni svetnik Valentin Levičnik.**

— **Kmetijski točaj.** Poljedelsko ministrstvo je določilo za kmetijske točaje v letošnjem letu 180.000 Din kredita.

— **Zakon o univerzah.** Prosvetno ministrstvo je začelo ponovno proučevati osnutek novega zakona o univerzah, ker je treba izpolniti odredbe, nanašajoče se na volitve in imenovanja novih univerzitetnih docentov.

— **Iz zdravniške službe.** Za zdravniško pripravnik pri splošni bolnici v Mariboru je imenovan dr. Franjo Radčel.

— **Živalske kužne bolezni v ljubljanski oblasti.** Svinjska kuga se je pojavila koncem januarja v Stožicah. Tomačevem in Novem mestu, svinjska rdečica pa v Verdu.

— **Nov kazenski zagovornik.** Višje deželno sodišče v Ljubljani je sprejelo notarija Franceta Ranta v Val. Laščah na njegovo prošnjo v imenik kazenskih zagovornikov svojega okoliša.

— **Razpisana mesta pri sodišču.** Pri okrožnem sodišču v Mariboru se odda podpredsedniško mesto. Prošnje naj se vložijo najkasneje do 1. marca. — V Mokronogu se odda mesto sodnega predsednika ter vsa mesta okraj. sodnikov in sodnikov, ki bi se izkazala tekom razpisa ali zaradi njega. Prošnje je vložiti najkasneje do 10. marca.

— **Nov odvetnik v Ptaju.** Dr. Alojzij Remec je bil vpisan z dnem 3. januarja v ljubljanski imenik odvetnikov s sedežem v Ptaju.

— **Svečana seja srbske akademije znanosti.** Jutri popoldne se bo vršila v dvorani stare univerze v Beogradu svečano zborovanje srbske kraljevske akademije. Na tem zborovanju bo predal akademski S. Kulbakin svojo pristopno razpravo o staroslovenskem jeziku z leksičnega stališča. Na to bo predsednik akademije dr. A. Belič predložil Kulbakina za rednega člana.

— **Poslno - brezolavni svet.** V poslnem ministrstvu so imenovani novi člani poslno - brezolavne sveta in sicer: generalni direktor Stepan Dekanič, njegov pomočnik Milan Gjorgjevič, načelnik splošnega oddelka dr. Dragotin Frank, načelnik ekonomskega oddelka Milan Riznič, načelnik kontrolnega oddelka Miloš Kovačević, načelnik poštnega oddelka Nikola Vučetič, načelnik brezolavne oddelka inž. Mario Osana in pomočnik generalnega direktorja poštnih hranilnice Andrija Kovačević.

— **Sporni med vojaškimi in civilnimi sodišči.** Kasacija je v načelu odločila, da je za poravnavo sporov o pristojnosti vojaških in civilnih preiskovalnih organov ter vojaških oblasti in sodišč z ene in civilnih sodišč z druge strani kompetentna samo kasacija v Beogradu, kakor je bilo to tudi doslej. To bo veljalo do ustanovitve kasacije za celo državo, ki ji je določen po ustavi sedež v Zagrebu.

— **Izpremembe v direktiji carin.** Na predlog finančnega ministra dr. Markovića je podpisal ukaz, s katerim je imenovan za pomočnika generalnega direktorja carin načelnik administrativnega oddelka Tihomir Velikovič, za načelnika administrativnega oddelka Milovan Kara-pandžić, za načelnika statističnega oddelka pa inspektor dr. Ivan Nestorovič.

— **Protest proti brezobzirnemu izterjavanju davkov.** V Beograd je prispela deputacija davkoplačevalcev iz Sarajeva, ki je danes posetila finančnega ministra dr. Bogdana Markovića in ga naprosila, naj se zavzame za interese bosanskih gospodarskih krogov. Deputacija je zahtevala, naj pritisk minister na davčne oblasti, da ne bodo tako brezobzirno izterjale zaostalih davkov.

— **Izenačenje pravopisa.** Komisija za izdajanje načrta za izenačenje pravopisa je svojim svoje delo končala in se dni se prične redne seje v prosvetnem mini-

strstvu, na katerih bo komisija definitivno sužirala svoj načrt.

— **Reorganizacija kmetijskih šol.** Poljedelsko ministrstvo je načelno sklenilo, da prične v najkrajšem času z reorganizacijo kmetijskih šol. Predno bo načrt reorganizacije definitivno usvojen, se bo vršila pod predsedstvom poljedelskega ministra širša konferenca.

— **Turški promet z Grčijo.** Mnogo Grkov išče vsako poletje letovišče v Avstriji, ker ne vedo, da ima Slovenija najlepša gozdna letovišča. Zato je zdaj Prometna zveza začela akcijo, da se opozori Grčijo na slovenska gozdna in spodnjeletarska letovišča, jezera, kopališča in zdravilišča. Akcijo podpre tudi ljubljanska občina.

— **Podaljšanje učne dobe obrtnim vajencem in vajenkam.** Veliki župan ljubljanske oblasti je izdal vsem sreskim poglavarjem naročilo, da je obrtnim vajencem in vajenkam, ki po lastni krivdi ne dosežejo zadostnega učnega uspeha, podaljšati učno dobo. Proti krivim gospodarjem je po § 100, odst. 3. obrt. reda postopati kazenski in jim eventualno po § 133. ali § 98. obrtnega reda za določeno dobo ali za vedno odvzeti pravico imeti vajence.

— **Razstava stavbnih zadrug.** Zveza stavbnih zadrug namerava ob priliki svojega rednega občnega zbora v mesecu marca prirediti v Ljubljani razstavo načrtov stanovanjskih in družinskih hiš. Razstava ima namen pokazati javnosti predvsem dosežane uspehe zadrugnega stavbnega gibanja in načrte, ki jih imajo posamezne stavbne zadruge pripravljene za bodočnost. Obenem pa hoče Zveza stavbnih zadrug nuditi tudi priliko našim arhitektom in stavbnikom, da razstavijo v medsebojni tekmi svoje načrte za vzorne družinske in stanovanjske hiše, bodisi da so že zgrajene ali so še le v osnutku. Zveza vabi vse stavbne zadruge, arhitekte in stavbenike, da prijavijo najkasneje do 1. marca t. l. svoje izdelke in priključni obseg za razstavo namenjenih načrtov na naslov: Zveza stavbnih zadrug, v roke t. č. tajnika dr. Frana Spiller - Muysa v Ljubljani, Turistiški trg št. 3-2. Dobrodošli so tudi modeli.

— **Obsojda v procesu Rade Pašić-Dražića Stojadinovič.** V ponedeljek se je vršila pred beogradskim sodiščem obravnava v znanem procesu Rade Pašić - Dražića Stojadinovič. Pašićev odvetnik je tožil Dražića Stojadinoviča radi uvrstitve, ki jo je zakrivil v članku »Izjava g. Stojadinoviča«, objavljenem v beogradski »Politiki« dne 4. septembra 1926. Sodišče je priznalo obtoženo krivico ter ga obsodilo na 15 dni zaporu in 500 Din kot povračilo stroškov pravnemu tožitelju.

— **Smrti lovškega starosta.** V visoki starosti 82 let je 8. t. m. umrl v Zamoštu pri Soderžici popularni Jagerbirt g. Blaž Klu u. Z njim izgubljajo lovci ribiške doline svojega starosta, a slovensko lovstvo originalnega, tipičnega domačega Nimroda bistrih oči, duhovite glave in dotopne šegavosti. Znal je pripovedovati v gladki sočni govorici, kakor ljudski pisatelj. Ribiška dolina, ki ga 10. t. m. ob 8. dopoldne spremi na sodoško pokopališče k večnemu počitku, ga bo še dolgo ohranila v blagem spominu.

— **Smrt na kosa.** V ljubljanski bolnici je včeraj umrl g. Valentin Gogalič, upravitelj jeunice v Ljubljani. Smrt je pobrala simpatičnega, značajnega moža po komaj pardinovni bolezni in lepi moški dobi 52 let. Pogreb bo jutri v četrtek ob 15. iz mrtnišnice v drž. bolnici. — Včeraj je preminula v Ljubljani v visoki starosti 85 let zabožnica g. Marija Krehan. Učledno rodbino Turkovo je zadel z njeno smrtjo težak udarec. Pogreb bo jutri v četrtek ob treh popoldne v Vidovdanske ceste št. 3. Včeraj je umrl v ljubljani židarski mojster g. Valentin Mozetič. Pokojnik je bil znan v mestu kot soliden podjetnik in simpatičen mož. Pogreb bo jutri v četrtek ob pol petih popoldne iz Starotove ulice 17. Blag jim spomin! Zaljubljeni naše iskreno sožitje!

— **Denarnim zavodom v Sloveniji.** Pri sklepu bilanc za leto 1926, so nam številni denarni zavodi naklonili tudi letos podpore, za kar se jim na tem mestu prisrčno zahvaljujemo in prosimo kar navdušeneje še ostale, da po možnosti pomagajo nam najbednejšim s tem, da nam naklonijo kakor široko podporo, za kar jim bomo iz dna srca hvaležni. — **Podporni društvo slepih v Ljubljani.** Wolfova ulica 12. — Tek. rač. pri Pošt. bran. št. 14.066.

— **10.000 Din je vreden glavni dobiček književne tomlje Jugoslovanske Maticice.** Koje zbiranje se prične neprekinjeno 5. marca t. l. Tablice po 3 Din so naprodaj pri vseh solah in vseh podružnicah Jugoslovanske Maticice v Sloveniji, v Ljubljani v Novi založbi, Tiskovni zadrugi, trafikli Sever in v pisarni Jugoslovanske Maticice, Šenburova ulica 7-II.

— **Gospodine!** Jugoslovanska Matica ima v zalogi le še par izvodov »Gospodinskega koledarja« za leto 1927. Nabavite si ga še pravočasno.

— **Vlom v Brežicah.** V Brežicah je neznan storilec vlomil v pisarno dr. Ljudevita Stikerja in mu odnesel za 2500 Din kolkov, razne druge predmete v vrednosti 4500 Din in 770 Din gotovine.

— **Okrajni glavar v preiskovalnem zaporu.** V ponedeljek je sodišče v Skopju oddalo preiskovalni zapor nad okrajnim glavarjem v Kačaniku Svetislavom Stevićem, ki je poleg drugih prestopkov v službi po-neveril tudi nad 150.000 Din državnega denarja. Dokler je bil še okrajni glavar v Skopju, je Stević sprejemal denar od raznih občin in si ga pridržal.

— **«ITO» zobna pasta najboljša.** — 1637

— **Nalpeša dama v Vinkovcih.** V soboto zvečer je priredilo Udrženje rezervnih oficirjev in ratnikov v Vinkovcih ples, na katerem je bila izvoljena kraljica plesa, odnosno nalpeša dama. S 1000 glasovi je bila izvoljena ga. Bogomila Vukina, ki je dobila tudi prvo nagrado in sicer srebrni toaletni pribor.

— **Premio državne razredne loterije** je dobila pri zadnjem žrebanju srečka štev. 27.867, ki je bila kupljena v najbolj srečni prodajalni srečk L. Z. Konjović, v Beogradu. 118n

— **Pri prehajanju, nahuđu, vstopu vratu.** slabem živčevju, trganju v udih je zelo dobro skrbeti v prvi vrsti za redno in dobro prebavo, katero dosežete, ako pijete pol kozarca naravne franc. Jožefove grenčice. Po sodbah univerzitetnih klinik je Franc. Jožefova grenčica najbolj priporočljiva in uspešna. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 69

Iz Ljubljane

— **Iz hodnik v Igriški ulici.** Pišejo nam: Lani so nam napravili tudi v zelo prometni Igriški ulici hodnik iz kamnitih ploč, za kar smo bili magistratu prav hvaležni. Zato, da so ga položili nekoliko nizko, tako da je zdaj mimo hodnika ležeče cestnike višje. Posledica te napake je, da je hodnik vedno blaten in moker, ker pa vse prideka s ceste. Ludi prehodi na Rimski cesti so preizkusi in zato se udeležijo v blatu. V Igriški ulici bo treba pač cesto znizati, a prehode na Rimski cesti zvišati, da bodo ustrezali namenu. Zelo bi želeli, da se na Rimski cesti podaljša hodnik do Bleiweisove ceste in da se napravi nov hodnik od lekarn do Gregorčičeve ceste. Mestni stavbni urad, ki je izboljšal in zlepil še toliko cest, naj našo prošnjo upošteva čim prej.

— **Iz ljubljanske občinske statistike.** L. 1926 je mestni zbiralecni in popisovalni urad izdal 25 novih poselskih in 440 novih delavskih knjižic, 1548 domovinskih listov ter 1230 pagin znamk. Psosv ima torej Ljubljana vsakega prebiv.

— **Iz Streški za vzdrževanje ljubljanskih šol.** L. 1926. se je za popravila, beljenja, plekanja i dr. na mestnih solah potrošilo 144 tisoč 460 Din. V tej vsoti pa niso upoštevani stroški za redno čiščenje šolskih prostorov, za Centralni šolski vrh ter za nekatera popravila in dobave, ki so se izvršila po naročilu mestnega gospodarskega urada. Snaženje šol stane vsako leto nad 20.000 Din in za male popravila in dobave se potroši še okoli 6000 Din na leto. Za Centralni šolski vrh in otroško igrišče so po proračunu uporabi na leto 25.000 Din. Za vse ljubljanske mestne, državne in privatne šolstvo izkazuje bilanca leta 1926 potrebnim skupaj 2.907.155 Din.

— **Iz Zadruga stavbnikov v Ljubljani** je edina, ki podpira tukašnje strokovne obrtno nadaljevalne šole. Na seji 20. jan. t. l. je odbor za vzdrževanje teh prepotrebniš sol nakazal podporo 1000 Din. Kaj pa Zveza in ostale zadruge?

— **Iz Zveza trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo** je preselila svoje uradne in poslovne prostore v palačo Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, Beethovnova ulica 10. prtljajev levo. Istotam se nahaja tudi Gremij trgovcev za Ljubljano in okoličje.

— **Iz Napredno politično društvo za Vodmat** priredi v nedeljo 13. t. m. zvečer domačo veselico s plesom v gostilni ga. Flegarijeve na Zaloški cesti 7. Naše prijatelje opozarjamo na to prireditve. 128-n

— **Iz Predavanje v Pravniku.** Društvo »Pravnik« priredi tokom meseca februarja vrsto predavanj pod naslovom »Pripombe k osnutku novega avtorskega prava«. Prvo predavanje se bo vršilo v petek, dne 11. t. m. ob pol osemajstih (pol 8.) popoldne na sedišču v Ljubljani, soba št. 79. Predaval bo g. univ. profesor dr. Stanko Lapajne. — **I. Uvod in obli predpisa.** Odbor vabi na predavanje vse člane, pa tudi druge, ki se zanimajo za to snov.

— **Iz Kongres narodov.** Vabila za prvo veliko maskarado Sokola I. na Taboru 26. februarja se razpošljejo v bližnjih dneih. Reklamacije v pisarni na Taboru po 13. uri. 122-n

— **Iz Predavanje v društvo »Soča«.** V soboto 12. t. m. predava v ljubljanskem dvoru g. dr. Jos. C. Oblak, ki je »Sočanec« in prijateljem znan še iz lanskega leta, ko je predaval o Italiji in Etni. To pot predava o svojih »Spominih in vtisih s pota po Nemčiji«. Ime predavatelja nam jamči, da se nam obeta zopet izredno užitek in posebna zabava. Vstop je vsakemu prost. Zabelež ob pol 9. uri zvečer. K temu aktualnemu predmetu vabimo vse člane in prijatelje. 117-n

— **Iz Stodinarski bankovec** je bil najden v bližini tobačne tovarne. Lastnik ga dobi pri najditelju, Biževca 22. Rabič.

— **Iz Zelenikanski ples** se vrši v soboto 12. t. m. v zelenikanskem kolodvorskeh stavbarstve na ljubljanskem glavnem kolodvoru. Vstopnina 10 Din. — Dostojna maske dobrodošla. Prireditveni odsek UJNZB. 120-n

— **Iz Pevski društvo »Ljubljanski Zvon«.** V erodo pevski ženski, v četrtek moški zbor. 119-n

— **Iz Češki večer** prirode srednješolski ljubljanskih čeških točajev pod pokroviteljstvom Češkoslovenske lige in Preporoda danes ob 20. v dvorani naprednega dijaškega doma (Arena). Vstop prost.

— **Iz Opozorilo javnosti.** Ker je pozno prišlo do sporazuma med akademskimi društvi za prireditve L. reprezentančnega plesa, je organizatorjem bilo nemogoče v tako kratkem času ogromni materialni brežbirno urediti. Tako so nekateri dvakrat povabljeni, druge zopet smo izpregledali. Prve prosimo opravičenja, drugi pa naj se obrnejo pisмено na tajnika Kmet. Gledališka ulica 2 ali na najbližjega znanega akademika. Odbor. 121-n

— **Iz Zgodaj je začel!** Včeraj jutraj je bilo mesarskemu pomočniku Filipu Muherju iz mesnice v Zgornji Šiški ukradeno okoli 200 dinarjev gotovine. Okoli mesnice se je res dopoldne potikal 12letni deček Valter T. iz Šiške, ki je bil osumljen tatvine. Sum je bil popolnoma utemeljen, zakaj orožniki

iz St. Vida so se istega dne prišli mladega Valterja, ki je dan poprej na Trazi izmaknil gostilničarju Antonu Štrčku zlato uro z verižico v vrednosti 1000 Din. Uro so našli pri njem, obenem pa tudi ukradenih 200 dinarjev. Deček je, čeprav nerad, priznal obe tatvine. Nadebudni Valter je bil izročen roditeljem, da ga primerno kaznujejo.

— **Iz Dama,** ki je v soboto okoli 17. na tramvaju izgubila tisočak, se prosi, da se javi v naši upravi, kjer dobi poljsnilo o osebni, ki je denar pobrala.

— **Iz Tatvine.** Dijaku Antonu Skoku je bil iz predsobe stanovanja v Gosposki ulici 15 ukraden skoraj nov klobuk, vreden 800 Din. — Tesarskega mojstra Frana Pusta v Streliški ulici je ponoči posetili nepovabljen

gost in mu odnesel lepega petelina in njegovo družico, grahamo šopko. Pust ima 100 Din škode.

— **Iz Policijski drobil.** Radi hudodelstva javnega nasilstva je bil aretiran Jurij A., ki ga je policija že danes zasledovala. V policijske zapore je romal tudi star razgrajal in notorični pijanček Ivan Marinko. Tekom včerajšnje due so prispele na policijo štiri ovačbe radi manjših tatvin, daje sta bila ovačena dva razgrajča, dve osebi prejmeta radi kaljenja nočnega miru vabilo na policijo. Prijavljen je bil en slučaj nezgode. I. umor in I. samomor. Štirje prestopki cestno - policijskega reda in en prestopok pasjega kontumaca.

— **Poročali smo že,** koliko prahu je dvignila v Beogradu in po ostali Jugoslaviji, a tudi v inozemstvu afera grofice Olge Attemsove, ki je bila nedavno v Beogradu aretirana in nato preko Ljubljane izgnana v Italijo. Z njenim izgonom pa senzacija še ni konec. Kakor poročajo beogradski listi, lepa in lahkozivja Olga s svojim grofovskim naslovom ni zmešala glave le lahkomiselnim beogradskim kavalirjem, ampak je pošeno potegnila tudi nezaupljivo in prebrisano beogradsko policijo. Izkazalo se je namreč sedaj, da Olga ni grofica in ne žena mladega Attemsa, marveč da je bila samo njegova ljubica. Za n e gove ženo in za visokorodno grofico se je izdajala le zato, da so se ji bolj široko odpirala vsa vrata in svedela tudi vsi mošnjički. Delala pa je to tako spretno, da je ves svet videl v njej pravo in legitimno grofico in so zato vsi tem bolj noreli za njo.

Njeno pravo ime je Olga Lunarič; rodom je iz Sarajeva, nečakinja bivšega poslanca v bosanskem saboru dr. Joze Lunariča. Že v mladih letih je odšla na Dunaj študirat trgovsko akademijo. Avanturistična kri pa jo je pognala med lahkoživce, kjer se je končno seznanila

tudi z mladim grofom Attemsom, ki se je polagoma zatelebal v ekscentrično bitje, jo vzel k sebi in ji uredil razkošno stanovanje.

Ta ljubezen pa ni bila dolgotrajna, ker se je neugnana Olga naveličala ljubosumnega grofa, si na njegov konto pribavila precejšnjo vsoto posojil ter potni list kot soproga grofa Attemsa. Lepe noči je odjadrala proti Pragi in od tod čez par veselih tednov v Pešto. Njena razbrzdavanost pa je budimpeštansko policijo izzvala k pozornosti in tako je Olga kmalu zapustila tudi ta vroča tla ter se obrnila proti novi obljubljeni deželi — Jugoslaviji.

Nekaj časa je razpredala svoje mreže po Subotici, Beckereku in Novem Sadu, Ker pa se niso vije težke ribe, kakršnih je želela, se je odpravila v Beograd. Izmozgala je od svojih najvišjih čestilcev precejšnje vsote, dokler policija ni zavezala vrece njenih grehov ter jo pognala preko laške meje.

Sedaj govori Beograd vnovič o lepi Olji in se škodoželjno smeje naivnemu, ki so si za dag denar kupili lužilo, da uživajo naklonjenost in ljubezen grofice, pa so se solnčili le v milosti prevelane lahkoživce.

— **Iz Celnja**

— **Tedenski sestanki članov SDS** za Celje-Okolico bo v četrtek 10. februarja ob 20. v gostilni »Wilson« v Gaberju. Sestanek je vreden in je želiti polnoštevilne udeležbe.

— **Tedenski izkaz mestne klavnice.** V točno od 31. januarja do 6. februarja se je zaklalo: 5 konj, 21 volov, 14 krav, 5 telic, 50 telci in 34 svinj. — Uvozilo se je 152 kg govedine, 834 kg telečine in 463 kg svinjine.

— **Iz Maribora**

— **Vprašanje novega kopališča.** Maribor je eno največjih industrijskih centrov in nujno potrebuje primerno kopališče. To dokazuje ne le naval na obstoječa dravska kopališča, marveč tudi vedno večje zanimanje za plavalni sport. Dosedanje dravsko kopališče že dolgo več ne odgovarja potrebam naraščajočega mesta. Kopališče samo je premajhno, na neprimadnem prostoru in skrajno pomankljivo. O tem vprašanju se razpravlja že več let. Končno se je mestna občina odločila, da zgradi moderno kopališče in sicer na gornjem delu Koroske ceste, kjer je teren najprikladnejši. Zgradba je proračunana na podrgni milijon dinarjev. Poleg potrebnega stevala kabin bo zgrajen tudi poseben basen za plavalne tekme in posebe basen za mladino. Tla bodo betonirana ter kopališče primer- no zavarovano pred nasipnami. O zadevi bo definitivno sklepal občinski svet na svoji četrtkovi seji.

— **Težka avtomobilska nesreča.** V ponedeljek je peljal avtomobilus g. Senekoviča ženinovanske goste iz Maribora proti Zgornji Sv. Kungoti. Na potu proti Pesnici pa je šofer iz neznanega vzroka zavozil v cestni jarek. Težak avto se je prevrnil več metrov globoko ter se popolnoma razbil. Potniki so dobili več ali manj težke poškodbe. Lastnik avtomobila Senekovič in njegova žena sta si zlomila roke in noge, nekoli drugi potnik pa je dobil težje notranje poškodbe. Dva potnika sta dobila manjše poškodbe na glavi in rokah. Mariborski rešilni oddelk je prožil ponesrečenemu prvo pomoč ter jih prepejal v mariborsko bolnico. Šofer, ki je po čudnem naključju ostal nepoškodovan, je po nesreči pobegnil in ga doslej še niso mogli izslediti. Kaj je pravzaprav povzročilo nesrečo, se ni

— **Iz Zgodaj je začel!** Včeraj jutraj je bilo mesarskemu pomočniku Filipu Muherju iz mesnice v Zgornji Šiški ukradeno okoli 200 dinarjev gotovine. Okoli mesnice se je res dopoldne potikal 12letni deček Valter T. iz Šiške, ki je bil osumljen tatvine. Sum je bil popolnoma utemeljen, zakaj orožniki

gost in mu odnesel lepega petelina in njegovo družico, grahamo šopko. Pust ima 100 Din škode.

— **Iz Policijski drobil.** Radi hudodelstva javnega nasilstva je bil aretiran Jurij A., ki ga je policija že danes zasledovala. V policijske zapore je romal tudi star razgrajal in notorični pijanček Ivan Marinko. Tekom včerajšnje due so prispele na policijo štiri ovačbe radi manjših tatvin, daje sta bila ovačena dva razgrajča, dve osebi prejmeta radi kaljenja nočnega miru vabilo na policijo. Prijavljen je bil en slučaj nezgode. I. umor in I. samomor. Štirje prestopki cestno - policijskega reda in en prestopok pasjega kontumaca.

— **Poročali smo že,** koliko prahu je dvignila v Beogradu in po ostali Jugoslaviji, a tudi v inozemstvu afera grofice Olge Attemsove, ki je bila nedavno v Beogradu aretirana in nato preko Ljubljane izgnana v Italijo. Z njenim izgonom pa senzacija še ni konec. Kakor poročajo beogradski listi, lepa in lahkozivja Olga s svojim grofovskim naslovom ni zmešala glave le lahkomiselnim beogradskim kavalirjem, ampak je pošeno potegnila tudi nezaupljivo in prebrisano beogradsko policijo. Izkazalo se je namreč sedaj, da Olga ni grofica in ne žena mladega Attemsa, marveč da je bila samo njegova ljubica. Za n e gove ženo in za visokorodno grofico se je izdajala le zato, da so se ji bolj široko odpirala vsa vrata in svedela tudi vsi mošnjički. Delala pa je to tako spretno, da je ves svet videl v njej pravo in legitimno grofico in so zato vsi tem bolj noreli za njo.

Njeno pravo ime je Olga Lunarič; rodom je iz Sarajeva, nečakinja bivšega poslanca v bosanskem saboru dr. Joze Lunariča. Že v mladih letih je odšla na Dunaj študirat trgovsko akademijo. Avanturistična kri pa jo je pognala med lahkoživce, kjer se je končno seznanila

tudi z mladim grofom Attemsom, ki se je polagoma zatelebal v ekscentrično bitje, jo vzel k sebi in ji uredil razkošno stanovanje.

Ta ljubezen pa ni bila dolgotrajna, ker se je neugnana Olga naveličala ljubosumnega grofa, si na njegov konto pribavila precejšnjo vsoto posojil ter potni list kot soproga grofa Attemsa. Lepe noči je odjadrala proti Pragi in od tod čez par veselih tednov v Pešto. Njena razbrzdavanost pa je budimpeštansko policijo izzvala k pozornosti in tako je Olga kmalu zapustila tudi ta vroča tla ter se obrnila proti novi obljubljeni deželi — Jugoslaviji.

Nekaj časa je razpredala svoje mreže po Subotici, Beckereku in Novem Sadu, Ker pa se niso vije težke ribe, kakršnih je želela, se je odpravila v Beograd. Izmozgala je od svojih najvišjih čestilcev precejšnje vsote, dokler policija ni zavezala vrece njenih grehov ter jo pognala preko laške meje.

Sedaj govori Beograd vnovič o lepi Olji in se škodoželjno smeje naivnemu, ki so si za dag denar kupili lužilo, da uživajo naklonjenost in ljubezen grofice, pa so se solnčili le v milosti prevelane lahkoživce.

gost in mu odnesel lepega petelina in njegovo družico, grahamo šopko. Pust ima 100 Din škode.

— **Iz Policijski drobil.** Radi hudodelstva javnega nasilstva je bil aretiran Jurij A., ki ga je policija že danes zasledovala. V policijske zapore je romal tudi star razgrajal in notorični pijanček Ivan Marinko. Tekom včerajšnje due so prispele na policijo štiri ovačbe radi manjših tatvin, daje sta bila ovačena dva razgrajča, dve osebi prejmeta radi kaljenja nočnega miru vabilo na policijo. Prijavljen je bil en slučaj nezgode. I. umor in I. samomor. Štirje prestopki cestno - policijskega reda in en prestopok pasjega kontumaca.

— **Poročali smo že,** koliko prahu je dvignila v Beogradu in po ostali Jugoslaviji, a tudi v inozemstvu afera grofice Olge Attemsove, ki je bila nedavno v Beogradu aretirana in nato preko Ljubljane izgnana v Italijo. Z njenim izgonom pa senzacija še ni konec. Kakor poročajo beogradski listi, lepa in lahkozivja Olga s svojim grofovskim naslovom ni zmešala glave le lahkomiselnim beogradskim kavalirjem, ampak je pošeno potegnila tudi nezaupljivo in prebrisano beogradsko policijo. Izkazalo se je namreč sedaj, da Olga ni grofica in ne žena mladega Attemsa, marveč da je bila samo njegova ljubica. Za n e gove ženo in za visokorodno grofico se je izdajala le

M. Zarnik:

22

Narodni mučenik Pepe Škrjanc

Pohleven epos v 18 različno dolgih spevih.

Mestni vojaški urad ga je črtal iz vojnih dajatvenikov, ker je iz Postojne dobil hud nos, da ne sme stavljati bolnih ljudi na razpolago. Svoje streljanje je praporščak previdno zamolčal, ker se je bal preiskave.

Pepetov narodni ponos pa je silno zrasel. Izpoznal je, da nima le političnega, nego tudi naravnost mučeniški talent. Bo že po vojski povedal, kako je zoper Avstrijo zanetil volovsko revolucijo! Otroci se bodo v šoli učili o njem in na Vrhnikih pred gostilno »Mantua« bo stal njegov spomenik. Spodaj na vse strani volovske glave, zgoraj pa Pepetova.

XVIII. in zadnje poglavje.

Spomladi leta 1918. sem se sprehajal po Ljubljanskem Gradu, po drevoredu, ki vodi od trdnjave na takozvano staro trdnjavo. Pod drevoredom, na šentjakovski strani, leži mala krompirjeva njiva. V travi, toda na drugi strani drevoreda, je sedel, noge doli na pobočju, sivobradat črnovojnik s porcelanasto pipo v ustih. Med koleno je držal nemoderno puško s skoro meter dolgim bajonetom. Ko sem ga ogledaval, se je za mojimi hrbtom ogledal znan hripav glas: »Bog i narod, gospod dohtar!«

Zasukaj se, sem zagledal doli na njivici Pepeta. V roki je držal rovníco. Pred njim so pa ležale na kolenih tri ženske, ki so imele na glavah ruto zavezano na primorski način, in so njivo plele.

»Ja, Pepe, kaj pa vi tukaj?«
»Saj vidijo, tele babe komandiram.«

»? Ali imate službo tukaj gori?«

»Eh, službo — kakor se vzame. Samo kvartir in hrano, pa dober zrak. Pa nič pihače — gospod dohtar, naj mi no dajo eno kronco za pivo!«

Vrgel sem mu kronico. »Bog i narod!«

»No, zdaj pa povejte, zakaj ste tako slabo službo sprejeli.«

»Eh, sprejel — če bi le doli smel z Gradu.«

»A — ste torej zaprti?«

»Kakor se vzame. Narodni mučenik sem!«

»Pazite, tamle sedi menda vaša straža.«

»Oh, brez skrbi, dober človek je in še Tarolc. Tarolci so pa vsi neumni in od naše špraje tudi ne razumejo nobene besede.«

»No, Pepe, kako — tale »služba«?«

»Oh, gospod dohtar, hudič je bil vedno moj sovražnik. Vidijo, novembra je bilo, pa sem sedel v nekem pajzelinu tam v Vodmatu. Pri drugi mizi pa sami landšturmari. Pa pride še eden notri in jim pove, da smo že spet zmagali. — Jaz pa, saj vedo, kakor en dober patriot — to slišati — no, saj vedo, sem hotel, Bog mi je priča, zavpiti: Živijo cesar Korl!« Pa sem zavpil.«

»No, pa saj to je bilo tedaj prav, zato vas vendar —«

»Pa saj jim povem, da je bil hudič

vedno moj sovražnik. Zavpajem — in ko je prišel glas čez usta, se je pa slišalo: »Živijo, kralji Peter!« Sam hudič mi je moral sedeti v grlu in mi je besedo pretaval!«

Jaz sam sem pokonci skočil, da bi videl, kdo se predrzne tako žaliti našega presvetlega cesarja. Pa so me že kar zgrabili in po meni tolkli. Ne, kaj takega! Cim boli sem jim dopovedoval, da sem zaklical: Živijo cesar Korl! — bolj so me pretepali.

Naenkrat je bila patrulja notri in marš v pržon!«

»Pa če je tako, kako vendar, da vas niso peljali na Suhi bajer —?«

»Saj bi me bili radi! Saj sem prišel prav pred soldaško krvavo rihto na Poljanah. Pepe, sem si dejal, če zdajle spi tisti Bog, ki ima nas Kranjce rad, lahko prodaš svojo kožo v Polakovo fabricko in denar zapiješ. Če pa ne spi, naj čudež naredi, drugače bo žajfa.«

In je res čudež naredil. Govoril sem kakor strgan dohtar, tajč natirlih. En čas so me poslušali, potem sta pa prišla dva soldaška dohtarja in sta me začela za glavo šlatati, v oči svetiti, me po kolenih biti. In kaj je bilo? Sta dejala, da se mi možgani krvražajo!

Jaz sem se razjezil in rekel: »Bös? Ber ich bei Gericht klagen auf Ernpelidigung. Ich ganz kscheite Kerl, mehr wie jede Militärarzt.«

Pa se je cela rihta zasmejala in sta dohtarja rekla, da zdaj lahko vsi vidijo, da se mi res možgani krvražajo.

Potem mi je prezident prebral, da so me frajšprehali, ampak, je dejal, da me bodo za eno leto poslali za zdravja voljo kam na »frišen lft«. Pa so me semle gori vtaknili.

No, vidijo, takole sem prišel sem gori, pa še ne vem, ali bi se jezil ali ne. Saj ne vem, ali sem kurgost ali pržoner.

Ampak naroden mučenik sem pa le — oh, gospod dohtar, naj mi no dajo še eno kronco, da bo tudi naš Tarolc malo pil. Je res dober človek, čeprav je samo Tarolc.«

Vrgel sem mu še eno krono doli. »Bog i narod, nazdar!«

Kmalu po končani vojski se je Pepe zgledal v moji pisarni.

»Bog i narod! Prosim, naj zapišejo: Sedemdeset tavžent sem, pa prec!«

»?«

»Jaj, sedemdeset tavžent kronc čem videti!«

»Ja, pa — zakaj in od kod?«

»Gospod dohtar, oni so vendar študirana betica, pa še prašajo? Zakaj in od kod? Zato, ker sem vendar naroden mučenik. Oni sami so priča in bodo lahko prisegli zame, al' ne? In odkodi? Od te preklete krepane Avstrije seveda!«

Torej prosim, naj zapišejo in na narodno vlado pošlijo!«

»Seveda bom, dragi Škrjanc, ampak dokaze mi morate vendar prinesiti, kda, kje in zakaj ste bili obsojeni in kako pisanje o tem.«

»A šrište? Mi niso nobenih dali. Ampak priče bom že povedal. Gospod dohtar — želen sem. Naj mi no nakažejo na račun moje odškodnine vsaj en tavžent foršusa koi na roko!«

»Hm, tega ne morem. Ampak tule imate dve kroni, za želo bo že dosti.«

»Bog i narod!« In strumno je odšel. Čez tri mesece je zopet prišel v pisarno.

»Bog i narod! Gospod dohtar, ali so dali mojo prtežengo že naprej?«

Zlagal sem se mu:

»Seveda! Ampak ne bo nič, dokler ne poveste priči!«

»Jih bom že, saj ne gori. Ampak, nekaj drugega. Premalo sem povedal in denar gre tudi doli. Vsaj 140.000 kron mi morajo dati za moje muke in izgubo eksistence.«

»Kakšne muke? In kakšna eksistence?«

»Gospod dohtar! Jaz sem vendar od rojstva bil zmiraj baraba. Bog i narod! Ali more ljubljanska baraba na Gradu sedeti? Baraba mora zmiraj lavfati, je povsod zraven, kjer je kaj los. In mene so izpustili šele, ko je bil že praznik osvobođenja pri kraju. Tisti Tarolc ni nič vedel, da je vsega konec in me ni doli pustil. Se — mh, mh — še — mh — tega mi niso privoščili, da bi videl sre — sre — he —

heečo svojega milega naa — naroda, huuuu!«

In je tulil, kakor ovčarski pes.

Ko se je umiril, je nadaljeval:

»In eksistence? Izgubil sem svoj stari »plac« med barabami, pozabili so me in me nič več ne uvažavajo. Sami bivši soldati zdaj barabo špilajo in so nas stare poštene Iblančane na vseh koncih ven izrinili. Zadnjič sem dobil par starih, pa nove vmes. Kaj so dejali? Da rite že vzamejo med se, če jim bom pomagal hoditi ponoči krast v štacunske kase; in če znam sploh ravnati s šlosarskim cvoviem. — Gospod dohtar! Jest, pa ajmprehar! Jest, poštena iblanska baraba stare kore-rine! Sicer pa — al' majo kakšno kronco zame?«

Ko jo je dobil, se je zavrtel. Pogled na zadnjo plat odhajajočega Pepeta in njegov »Bog i narod« sta bila poslednje, kar sem ž njim doživel na tem svetu.

Odšel je, kakor Kato Utičan. Bil je zadnja pristna ljubljanska baraba.

R. i. p.!

To in ono

Spopad med orožniki in vlomilci

Orožništvo v Gornji Cereki na Moravskem je izvedelo, da nameravajo vlomilci v soboto ponoči oropati samotno hišo nekega kmeta. Orožniki so kmeta opozorili na nameravani vlom in mu naročili, naj spravi na varno ves svoj denar. Sami so se skrili v bližnje hiše in prežali na vlomilce. Proti polnoči so vlomilci res prišli. Hoteli so z diamantom prerezati šipo in zlesti skozi okno v hišo. Ko so pa zaslišali v hiši ropot, so opustili svoj posel in pobegnili. Orožništvo jih je zasledovalo in prišlo je do spopada.

Tolovaji so bili oboroženi z lovskimi puškami, iz katerih so začeli streljati po orožnikih. Orožniki so odgovorili na strele. Enega razbojnika so ustrelili, dva pa težko ranili. Ustreljeni tolovaj Stundny je bil radi tatvine in vlomov že 18-krat kaznovan. S svojima tovarišema se je dogovoril, da vlomijo v samotno hišo, toda nekdo jih je izdal in tako je bil vlom preprečen.

Mount Logan premagan

Mount Logan je drugi najvišji vrh severne Amerike. Njegova višina je 6050 m in ga torej nadkriljuje vrh Mac Kinley za neznatnih 190 m, dočim je najvišji evropski orjak Mont Blanc za 1242 m skromnejši od njega.

Njegovega vrha doslej še ni naskočila človeška noga. Prišel pa je čas tudi zanj. Kanadski alpski klub je po dolgih pripravah prodril do vrha in z osvojitvijo tega doslej skrivnostnega orjaka dosegel zmago, ki jo na zgodovina turističnega heroizma.

Poročila o potu osvojevalcev Mont Logana spominjajo na opis Amundsenovega pohoda na severni tečaj. Ne dajo se kratko beležiti doživljaji in ogromni napor alpskega kluba, ki je velika naskakoval dva meseca, dokler se mu končno na planoti večnega ledu v višini 6050 m ni odprla veličastna planinska panorama. Po kratkem lepem vremenu

pa je nastopila snežna nevihta, ki je začela kritično ogrožati zmagoslavne turiste. S cepini in podkovanimi čevlji so se zagreblji v bivake pod debelo snežno odejo. Tudi zaloge živeža so pojemale. Naslednje jutro so se prebudili nekateri z zmrazjenimi nogami in vnetimi očesi. Nadaljnji obstanek na vrhu bi bil značil samomor. Za vsako ceno je torej bilo treba riskirati povratek preko zasneženih grebenov, dokler končno niso dospeli na svojo staro sled, kjer so našli košaro kruha, katero so pred naskokom na glavni vrh odložili v snegu.

Z občudovanja vredno energijo so kanadski turisti premagali vse težave ter se zmagoslavno vrnili v mestce Mac Carthy, ki bo odslej služilo za iztočišče nadaljnjih pohodov na premaganega ameriškega velikana.

Milijarde v rokah trgovskega vajenca

Maharadžo iz Baratpura štejejo poleg indorskega maharadža za najbogatejšega kneza Indije. Dober del maharadževega premoženja je imel nedavno v rokah neki londonski vajenec. O zanimivem slučaju poročajo londonski listi med drugim:

Mladi trgovski vajenec Ford iz Kalkutte je bil prijatelj mladega Indijca Jonesa, ki je koketiral s Fordovo lepo sestro. Nekega dne je Jones izročil Fordu v varstvo malo, dobro zadrženo vrečo, češ, naj jo shrani. Vreča da vsebuje razne malenkosti. Vajenec je vrečo skril pod posteljo, ne meneč se dlje za njeno usodo. Nekega lepega dne pa je čital v listih, da je policija aretirala Jonesa, ker je bil osumljen, da je poneveril dragulje baratpurskega maharadža. Ford se je spomnil na vrečko, katero je naglo odnesel na policijo. Presenečenje na policiji je bilo ogromno, ko so v vrečki odkrili pogrešane dragulje, bisere, smaragde, rubine in briljante v vrednosti 2 in pol milijona funtov šterlingov, t. j. v naši valuti okoli 690 milijonov dinarjev.

Policija je končno pojasnila zagonetno zadevo. Maharadža je baje nujno rabil večjo vsoto denarja in je Jonesu naročil, naj mu dragulje vnovči. Jones je maharadži najprej res izročil dva čeka, glaseča se na manjše zneske, kasneje pa ga ni bilo več blizu. Maharadža je nato slučaj prijavil policiji. Vajenec Ford prejme za svoje poštenje od maharadža visoko nagrado.

Nova opereta

Theater an der Wien, danes ne samo najboljši dunajsko, ampak sploh eno najboljših svetovnih operetnih gledališč, je vpriporilo v soboto premiero nove, v vsakem oziru hipermoderne Strausove operete. Snov je povojna, iz naj-novejšega časa. Kraljica, ki je izgubila ob prevratu svoj prestol in morala pobegniti v tujino, je še mlada, lepa, življenja željna. Utehe in razvedrila išče v švicarskih gorah, kjer velja pod tujim imenom za prvovrstno smučarko in ima celo gardo oboževalcev. Med temi se pojavljata eleganten, energičen in inteligenten gospod, ki se vname za lepo neznanico; tudi njej se dopade in kmalu sta zaljubljena drug v drugega. Tuji gospod pa ni nihče drugi, kakor predsednik one republike, ki je bila še nedavno kraljestvo sedaj pregnane kraljice. Da bi predsednik republike ne poznal svoje nekdanje kraljice, je mogoče seveda samo v opereti, a to nič ne dene. Snov je vsekakor pikantna in zanimiva, res kakor nalašč za opereto.

Godba je prvovrstna, živahna in oživljajoča, kljub valčkovim tradicijam, ki so zvezane z imenom Strauss, že vsa moderna, prepojena s foki, blusi in čarlistoni, seveda tudi še z valčki, saj je brez njih tudi še danes opereta na Dunaju nemogoča. Da je bila inscenacija nad vse razkošna, je umevno in premiera je bila obenem pravcata modna revija, o kateri pišejo dunajski listi obširneje kakor o glasi in igri. Ravno tako umevno je, da je bil uspeh popoln in vsestranski. Opereta bo doživela gotovo zopet par sto vpriporitev in odražala nato po svetu.

70 letni slepar

Dunajska policija je aretirala te dni romantičnega sleparja 70-letnega starca Karla Petersa, ki je bil popreje uslužben v nekem dunajskem hotelu, potem je pa postal mednarodni slepar. Aretirali so ga na podlagi inserata, ki ga je priobčil pred dnevi v dunajskih listih in v katerem išče posojila v znesku 7000 mark.

Policiji se je zdela zadeva sumljiva in zato je povabila inserenta na policijsko ravnanje, kjer so kriminalni organi ugotovili, da se peča Peters še več let z raznimi sleparijami. Izdajal se je za nezakonskega sina nekega angleškega lorda in znane igralko Klare Zieglerjeve. Ponaredil je dopise in listine s podpisimi angleških notarjev in odvetnikov. V listinah je bilo rečeno, da mu zapušča angleški lord vse svoje ogromno premoženje, ki postane njegova last, kadar izpolni 70. leto. Na podlagi teh ponarejenih listin se mu je posrečilo dobiti v dunajskih posojilnicah okrog 30.000 šilingov posojila. Policija je ugotovila, da je storila z lordom bajka in da je starec sin bivše učiteljice petja Lingrove. Njegova mati še živi. Sina ni videla že 60 let. Pri konfrontaciji ga je kljub temu spoznala in tako je moral Peters svoje sleparije priznati.

Hektografični aparati, zvutki, masa hektografici tr kovi vedno n nait neje v za og pri

Lud. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova 61 Tel. 980

Popolnoma novo! Senzacija! Prvič v Ljubljani!

Veliki francoski film svetovne filmske tovarne PATHE-CINEMA, Paris

Gola žena

(MARIETA)

Snov je vzeta iz umetniških krogov. — Krasna vsebina. — Razkošna oprema. — Izvrstna režija. — Lepi igralci. — V glavni vlogi znana krasotica

GINETTE MADIE

Izven programa: TRIGLAV in njegova krasota. — Preskrbite si pravočasno vstopnice.

Predstave ob: 4., pol 6., pol 8. in 9. Pri vseh predstavah svira naš priznani prvovrstni umetniški orkester.

Elitni Kino Matica. najuglednejši kino v Ljubljani Tel. 124

V globoki žalosti naznanjamo prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš dober soprog, brat in stric, gospod

Valentin Mozetič
zidarski mojster

dne 8. t. m. po kratki in mukepolni bolezni, nenadoma preminul.

Pogreb blagoga pokojnika se vrši v četrtek 10. t. m. ob pol 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Staretova ulica 17 (Trnovo) k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 9. februarja 1927.

Amalija Mozetič, soproga in ostalo sorodstvo.

Več starih oken in vrat

ter sobna oprava poceni napredaj. — Več se polze pri kamnoseku Vodniku, Kolodvorska ulica 34. 318

Gostilna v Mariboru, Kralja Petra trg, vzorno urejena, 15 opremljenih sob za tujece, garaže ter stanovanje za gostilničarja — se odda takoj v najem. — Pogoje pove Poštni inštitut za nameščenice, Ljubljana, Aleksandrova cesta. 328

Odda se ca. 20 hl vina v prodajo! — Gostilničarji, ki žele vino razprodati, naj se zgledajo v Spodnji Šiški, Jernejeva cesta 8. 314

Spretna prodajalka

večja v mešani stroki — išče službo v večji trgovini v mestu ali na deželi. — Ponudbe pod »Spretna/323« na upravo »Slov. Naroda«.

MLEKAR

320

več pripravljanih vseh vrst sirov, presnega masla, ki zna poslovati s parnim strojem se sprejme takoj. — Naturalno stanovanje. — Pismene ponudbe s priporočili na naslov: Novosadska Mlekarska Zadruga, Novi Sad, Pašičeva ul. 6.

Ocarinjenje

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnici). Revizija pravičnega zaračunavanja carine po meni deklarirane blaga in vse informacije brezplačno. 181/T

Moško kolo

dobro ohranjeno, prodam za Din 1500. — Ponudbe pod »Kolo/324« na upravo »Slov. Nar.«.

Ključavničarski pomočnik

močan, dober delavec, večji tuji nemškega jezika — išče stalno službo. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe kod »Dober delavec/291« na upravo »Slov. Naroda«.

Zračno in lepo sobo

15 minut od glavne pošte — oddam gospodični ali gospe; event. tudi s hrano. — Ponudbe pod »Solčna lega/322« na upravo »Slov. Nar.«.

Družabnika

s kapitalom Din 30.000 sprejem takoj v dobro vpeljano trgovino z mešanim blagom. — Ponudbe pod »Družabnik/321« na upravo »Slov. Naroda«.

Kroje za maske

po vseh slikah izdeluje Krojina sola, Stari trg 19. 319

Francoska linija (French Line)

Cie. Gle. Transatlantique

HAVRE-NEWYORK

samo 5 1/2 dni
čez morje —

Dobra hrana in pijača brezplačno

Cie. Chargeurs Réunis, Sud-Atlantique, Transports Maritimes za severno in južno Ameriko z ekspres parniki, kateri vozijo vsak teden iz Havre, Bordeaux in Marsilije v Argentinijo, Uruguay, Chile, Avstralijo in Kanado.

Tozadevna pojasnila daje brezplačno zastopnik

Ivan Kraker, Ljubljana
Kolodvorska ulica 35

